

Građanska koalicija za odgovorno iskorištavanje naftnih resursa u BiH pozdravlja odluku naftne kompanije Shell da ne produži period važenja Memoranduma o razumijevanju sa Vladom FBiH, te prekine saradnju sa Vladom FBiH na planovima za istraživanje i eksploataciju nafte i gasa na području FBiH (1). Vlada FBiH se na ovu temu još uvijek nije zvanično oglasila, iako je dopis kompanije Shell datiran na 22. septembar. Smatramo da to još jednom pokazuje neodgovornost predstavnika vlasti prema građanima ove zemlje, obzirom da je Vlada FBiH ovaj projekat proglasila javnim interesom.

Anes Podić: “Ovo je veoma važna vijest za građane čitave Bosne i Hercegovine, a posebno u Federaciji BiH, jer istraživanje i eksploatacija nafte nosi sa sobom brojne rizike po okoliš, a pogotovo po zdravlje lokalnog stanovništva. Naftne kompanije, uključujući i Shell, imaju dugu istoriju veoma lošeg odnosa prema zemljama u kojima provode aktivnosti, a pogotovo u zemljama u kojima institucije koje bi trebale da štite okoliš i prava građana, ne žele ili nemaju mehanizme da to rade, kao što je slučaj kod nas.”

Treba naglasiti i problem neefikasnosti institucija u usvajanju i provođenju zakonodavstva koje bi trebalo spriječiti moguća zagađenja okoliša i omogućilo adekvatnu zaštitu prava i interesa svih građana, a posebno u lokalnim zajednicama u kojima kompanije provode rizične aktivnosti. Iz tog razloga svaka dozvola investitorima predstavlja i ozbiljnu prijetnju po sigurnost građana i okoliša.

Smatramo da je ovaj projekat od samog početka bio nedovoljno transparentan, te da je Vlada FBiH iz diskusije o ovom projektu neopravdano isključila predstavnike civilnog društva, lokalnih zajednica i drugih relevantnih društvenih aktera. Posebno je sporno isključivanje lokalnih zajednica, obzirom da bi lokalne zajednice trpile najveću štetu, prije svega jer bi postojala realna šansa za zagađenje zemljišta i podzemnih voda, uništavanje lokalnih puteva, te primoravanje vlasnika zemljišta na prodaju pod nepovoljnim uslovima. Ne treba zaboraviti da je Shell kompanija koja je lobiranjem uspjela da utiče na važne odluke Evropske komisije u Briselu (3), te bi vjerovatno doprinijeli i povećanoj korupciji u institucijama vlasti u BiH.

Miodrag Dakić: “Koalicija će nastaviti pratiti epilog ovog slučaja, ali ćemo fokus aktivnosti prebaciti na RS, gdje kompanija Jadran-naftagas već ima jednu istražnu bušotinu u mjestu Obudovac u opštini Šamac. Tamo je takođe lokalna zajednica potpuno isključena iz donošenja odluka koje se provode u njihovom dvorištu. U aprilu ove godine je period za istraživanje produžen za četiri godine, bez obrazloženja o razlozima. Istovremeno, kompanija Jadran-naftagas sprečava objavljivanje dokumenata o ovom projektu. Koalicija će nastaviti tražiti objavljivanje relevantnih dokumenata, te propisivanje mjera za zaštitu životne sredine i lokalnog stanovništva, obzirom da nadležno ministarstvo do sada nije ništa

uradilo na tom planu.”

U godini kada je pažnja svjetske javnosti usmjerena na predstojeću UN konferenciju o klimatskim promjenama u Parizu, pozivamo sve nivoe vlasti u BiH da se pitanju klimatskih promjena ozbiljnije posvete. Klimatske promjene nisu nešto što će biti problem u budućnosti, već je problem koji je veoma prisutan i primjetan u BiH u proteklih nekoliko godina, u kojima su se smjenjivale ekstremno sušne i kišne godine. Vlasti moraju da izrade i provode planove za smanjenje emisija gasova staklene bašte, te da preduzmu hitne mjere da se posljedice klimatskih promjena ublaže što je više moguće.

izvor: czz.org